

Tilsynserklæring for skoleåret 2020/2021 for Osted Fri- og Efterskole (friskolen):

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 261005	Skolens navn: Osted Fri- og Efterskole (friskolen)
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Heidi Vester

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
02-09-2020	5. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
02-09-2020	9. klasse	Fysik	Naturfag	Heidi Vester
02-11-2020	4. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
09-11-2020	5.klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
09-11-2020	børnehaveklasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
09-11-2020	3.klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
09-11-2020	2. klasse	Allehånde	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
09-11-2020	7. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Heidi Vester
04-03-2021	4. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester
04-03-2021	3. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
04-03-2021	1. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Heidi Vester
04-03-2021	9. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Heidi Vester
04-03-2021	4. klasse	Idræt	Praktiske/musiske fag	Heidi Vester

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Se tilsynets sammenfatning

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

10.1 Årsag

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Alle ansatte er fuldt informeret om deres skærpede underretningspligt. Emnet drøftes på møder, og der er udleveret materiale fra UVM. Underretninger sker efter aftale altid i et samarbejde mellem ledelse og medarbejdere.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Tilsynets sammenfatning 2020 - 2021

Jeg har aflagt tre tilsynsbesøg i skoleåret 2020 – 2021. Endnu et skoleår, der har været påvirket af Coronapandemien, og hvor lærere og ledelse har måtte opfinde nye måder og kreative løsninger for at gennemføre undervisningen og drive god skole. Det har gjort stort indtryk på mig, hvor positivt og engageret skolens personale har tilgået opgaverne, og jeg har været imponeret over at opleve, hvor godt det er lykkedes at holde humøret højt og skabe en god skolehverdag på trods af de forskellige benspænd, året har budt på.

Mit første besøg var i september sidste år. Her overværede jeg danskundervisningen på mellemtrinnet. Klassen havde læst en tekst af Henrik Nordbrandt, og som lektie havde de forberedt en masse spørgsmål til teksten.

Eleverne var rigtig gode til at analysere og anskue teksten fra forskellige vinkler. I fællesskab blev teksten foldet yderligere ud, der blev gættet på sammenhænge og der var tid til fordybelse, samt yderligere bud på fortolkninger af historien. Eleverne var meget optaget af litteraturarbejdet, og alle bud blev taget alvorligt og foldet ud. En fin proces, hvor elevernes egne refleksioner over teksten blev afsæet for en videre behandling i fællesskab.

Senere besøgte jeg fysikundervisningen i overbygningen, hvor der blev arbejdet med radioaktivitet. Klassen blev delt op, og mens den ene halvdel undersøgte radioaktivitet på forskellige områder af skolen, blev den anden halvdel undervist i teorien bag emnet, som en del elever fandt udfordrende. Eleverne profiterede af den lille gruppe. De var meget nysgerrige på emnet og spurgte aktivt ind. Læreren gav plads til at afprøve elevernes bud på forståelse, konklusioner og meningsdannelse. Aktivitetsniveauet var højt, og undervejs blev stoffet formidlet ved hjælp af tegninger og billeder i en god dialog mellem lærer og elever. Da eleverne vendte tilbage fra deres "feltstudier", blev resultaterne delt i klassen, og drøftet i fællesskab. Eleverne gav udtryk for stor tilfredshed med strukturen, der gav plads til mere direkte lærerstøtte og en afvekslende undervisningsform.

I november besøgte jeg atter skolen – denne gang med fokus på praktisk-musiske fag. Børnehaveklassen var rykket ud i fællesrummet, hvor der er plads til begejstring – og det var der over hele linjen. Det var en utrolig fin oplevelse at se det gode samarbejde mellem de to undervisere, der havde sammensat et meget afvekslende program for de yngste elever. Indledningsvis bevægede børnene sig rundt til forskellig musik og skiftede mellem gang, hop og dans, som det passede sammen.

Næste aktivitet var indlæring af en ny sang med et højaktuelt emne; "Jeg har en rokke-tand". En af eleverne havde netop tabt en tand, så nu var klassen oppe på 38 tabte tænder tilsammen. Bagefter blev det mere dramatisk, da eleverne skulle synge om sørøvere. De sang med stor kraft og indlevelse, og var rigtig gode til at lave fagter undervejs. Derefter var det orkestertid, hvor kazoos blev fundet frem og eleverne spillede og mimed sangens tekst. Det var en stor fornøjelse at se elevernes glæde og begejstring for at udtrykke sig, og se hvor koncentrerede de arbejdede – og ikke mindst en stor oplevelse at følge de dygtige underviseres arbejde og evne til at fange så unge elever.

I fagmålet for musik står der blandt andet, at eleverne skal udvikle kompetencer til at opleve musik og til at udtrykke sig i og om musik. Dette var undervisningen på mellemtrinnet denne dag et fint eksempel på. Læreren havde samlet en række musiknumre af store kunstnere som Bob Dylan, Billie Holiday, Tito og Little Richard med fængende rytmer, som eleverne lyttede til. Mens de lyttede, skulle de lægge mærke til hvordan musikken påvirkede dem, og udtrykke deres oplevelser ved at tegne og farvelægge det, de hørte. Eleverne nød processen, og det var svært at sidde stille, når der kom rigtig gang i rytmerne. Dejligt at opleve deres glæde ved både at lytte, mærke i kroppen og udtrykke sig omkring musikken.

Lektionen efter besøgte jeg en anden klasse på mellemtrinnet, der arbejdede med rytmer. Inddelt i mindre grupper skulle de frembringe dybe og lyse lyde og mærke, hvordan det føltes i kroppen. På trods af alle elevernes aktive medvirken, var der et fint lydniveau i lokalet, og eleverne gav udtryk for glæden ved at arbejde med musik på denne måde.

Som afslutning på lektionen var der en stille massagestund. Til smuk kormusik skiftedes eleverne til at give hinanden massage efter helt klare aftaler om grænser og tydelighed om, hvordan man meddeler sig til hinanden.

Håndarbejde, sløjd og madkundskab er smeltet sammen til faget Allehånde som tilbydes fra 1. klasse. 1. og 2. klasse er samlet i faget, og delt op i 3 grupper, der skifter mellem fagene hen over året. Jeg besøgte madkundskab, hvor aktiviteterne styres af, at der af sikkerhedshensyn ikke kan benyttes kogeplader og ovn med denne aldersgruppe. I stedet fokuseres på produktioner fra det kolde køkken med spændende salater og lækre desserter.

Der blev snittet flittigt, og gjort anstrengelser for at anrette smukt.

Efterfølgende var oprydning og opvask vigtige aktiviteter, som eleverne udførte med stor grundighed. Det var imponerende at se alle elever være aktive i oprydningsfasen, og opleve hvor godt de arbejdede sammen.

Der blev også mulighed for et besøg hos den niveaudelte engelskundervisning. Her blev der arbejdet med mange forskellige aktiviteter på samme tid. Der var ekstra bemanning på i denne lektion, og det blev udnyttet til fulde, så alle elever, der havde brug for det, kunne få lidt ekstra hjælp eller bare et lille skub til at komme videre. Eleverne var også rigtig gode til at finde hjælp på egen hånd og bruge relevante hjælpemidler – Gyldendals digitale ordbog og CD-ord.

Skoleårets sidste tilsynsbesøg var i marts, hvor skolens hverdag var ganske forandret. I skolens eget testcenter blev de fremmødte elever fra 5. – 9. klasse samt personalet testet 2 gange om ugen, og de ældste klasser blev hovedsagelig undervist på zoom. Det var naturligvis en helt anden skole, og så var alligevel ganske meget, som det plejer. Morgensangen denne dag blev ledet af Isabel, der scenevant kørte liveudsendelsen til alle elever med sange og en fortælling om hendes egen families fine gamle leksikon, som der blev værnet om i barndomshjemmet. Lærere og ledelse skiftedes til at stå for morgensamlingen, og 0. – 4. klasse var på skift publikum. Via mobilen blev seancen filmet, så skolen for en stund kunne være "samlet".

På mellemtrinnet arbejdede eleverne i billedkunst ihærdigt på at gøre forskellige igangværende produkter færdige inden deres næste store projekt om Cézanne. Eleverne arbejdede koncentreret og lod sig inspirere af hinanden. De var meget motiverede for at få deres produkter færdige, og gjorde sig umage. Der var et fint fokus på at færdiggøre produkterne og at få afrundet forløbet godt, før det næste blev sat i gang.

I dansk på mellemtrinnet var eleverne i fuld gang med at lave en foldebog om vintergækker. En af eleverne, der er nabo til skolen, havde fået lov at donere blomster til klassen, og der var vintergækker på alle elevernes borde. Læreren tog udgangspunkt i en gammel legende om blomster, der blomstrer på forskellige tidspunkter af året. Foldebogen skulle både indeholde faktabokse og elevernes egne farvelagte tegninger. Der var en rigtig god afveksling imellem instruktion og elevernes selvstændige arbejde, og på trods af en ikke helt let opgave, blev der arbejdet med "små stemmer" og i fin ro. Eleverne var rigtig gode til at hjælpe hinanden og arbejdede ivrigt under flot klasseledelse.

Det blev også til et besøg i dræt på mellemtrinnet, hvor klassen skulle lære et nyt spil konstrueret som en kombination af håndbold og fodbold. Det var interessant at overvære de frustrationer, der naturligt melder sig, når udgangspunktet er kendt, men nu forudsættes at skulle twistes og udføres på nye måder. Helt i tråd med fagmålene for idræt blev eleverne inddraget i at ændre forudsætninger og regler for velkendte spil. De blev samtidig også udfordret på at give mening og forklare spillet for hinanden. "Hvordan giver det bedst mening at stille reglerne op?", og "Hvordan synes du, det fungerer?" Et fint eksempel på at træne regelbaseret boldspil og udvikle gode samarbejdsevner.

I 1. klasse arbejdes der først koncentreret med engelsk, og så blev der også tid til hygge, som eleverne har savnet allermost. De gav udtryk for, at det bedste ved at være tilbage i skole var at være sammen med lærerne og kammeraterne igen.

Hjemme kunne det være svært at få lært det hele – det gik meget nemmere nu, hvor de måtte komme i skole igen. Eleverne fortalte, at de første uger tilbage i skole havde været stille. De skulle lige vænne sig til at være her igen, men nu var det blevet hverdag – sådan næsten i hvert fald.

Jeg fik også mulighed for at besøge en af lærerne, der underviste på Zoom. De ældste elever var i gang med at træne til optagelsesprøven, der aflægges i april. Via zoom havde alle eleverne mulighed for at være i 1 – 1 kontakt med læreren og få den hjælp, de havde brug for. Kontakten skete både over zoom med video og på telefon. Der var tæt kontakt og dialog imellem elever og lærer, og læreren havde mulighed for at følge elevernes arbejde via medkik på skærmen. Arbejdsformen var på dette tidspunkt helt indarbejdet, og alle virkede fortrolige med denne undervisningsform. At undervise og være i kontakt med elever via skærm må nødvendigvis medføre udfordringer ift. at kunne have tæt føling med, hvordan den enkelte elev udvikler sig fagligt og personligt – for slet ikke at tale om rent socialt. Denne udfordring har skolen et stærkt fokus på, og der arbejdes løbende – i et tæt samarbejde lærere og ledelse imellem - med at kompensere for de vanskelige vilkår.

De anderledes vilkår i dette skoleår påvirker også evalueringen af eleverne – herunder karaktergivning. Det er ikke alle elever, der profiterer optimalt af onlineundervisningen, og det tager skolen højde for. Der er dog registreret en fin faglig progression i de ældste klasser, og ud over at holde tæt kontakt, har skolen gjort meget for at udfordre eleverne med større skriftlige opgaver, eksamenslignende træning og test i dansk og matematik. Alt dette inddrages i den endelige evaluering af eleverne.

Med henblik på at støtte op om de elever, der har haft behov for lidt ekstra, tilbød skolen fra jul til marts ekstra lektietid tre gange om ugen. Dette tilbud blev stort set ikke benyttet, så fra marts har det været muligt at få ekstra hjælp til lektier, hvis det efterspørges.

Nu er vi på vej tilbage til en normal skolehverdag, ovenpå et meget anderledes skoleår. Store dele af året har været udfordret, men det er lykkedes at gennemføre kerneopgaverne på forsvarlig vis. Det har krævet en ekstra indsats af alle; elever, lærere og ledelse – og den helt nødvendige opbakning fra alle hjem. Det har endnu en gang været interessant at følge skolen, og opleve det stærke fællesskab og det store engagement, der præger skolens gode arbejde.